

PERTTI
METSÄLAMPI

KATU-
GALLERIA

TAIDEKIVET

KASVI-
HUONEET

TAITEEN
KONSEPTI
Kivistön keskusta-
asuminen 1 ja 2
Kaupunkisuunnittelu-
lautakunta
08.12.2014

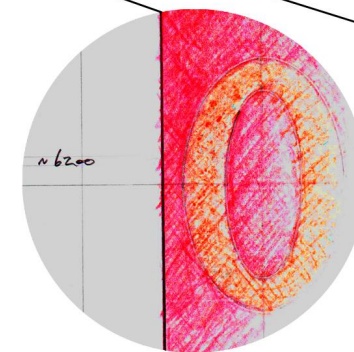
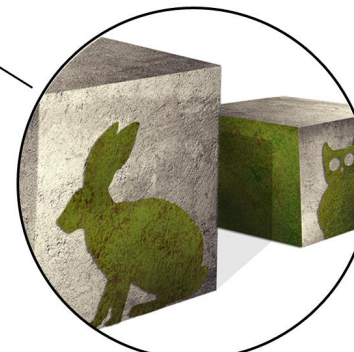
KAARINA
KAIKKONEN

EEVA-KAISA
BERRY

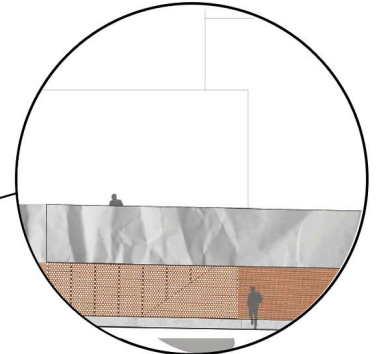
EVELIINA
KÖNTTÄ

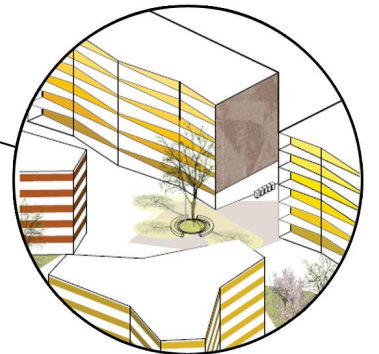
PERTTI
METSÄLAMPI

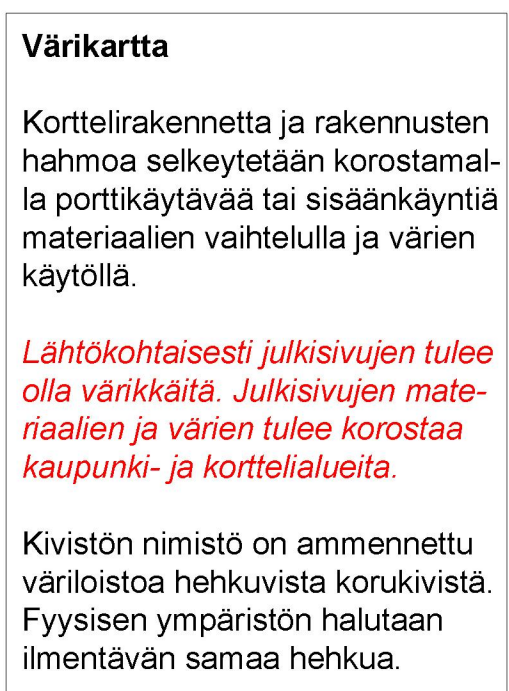
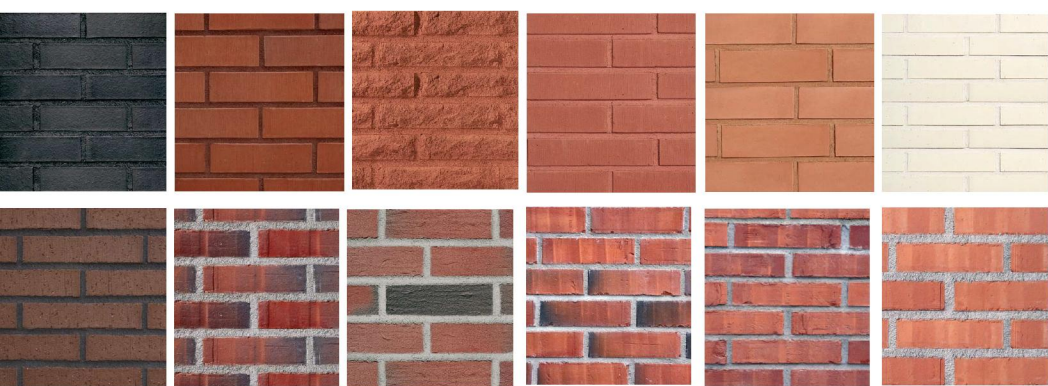
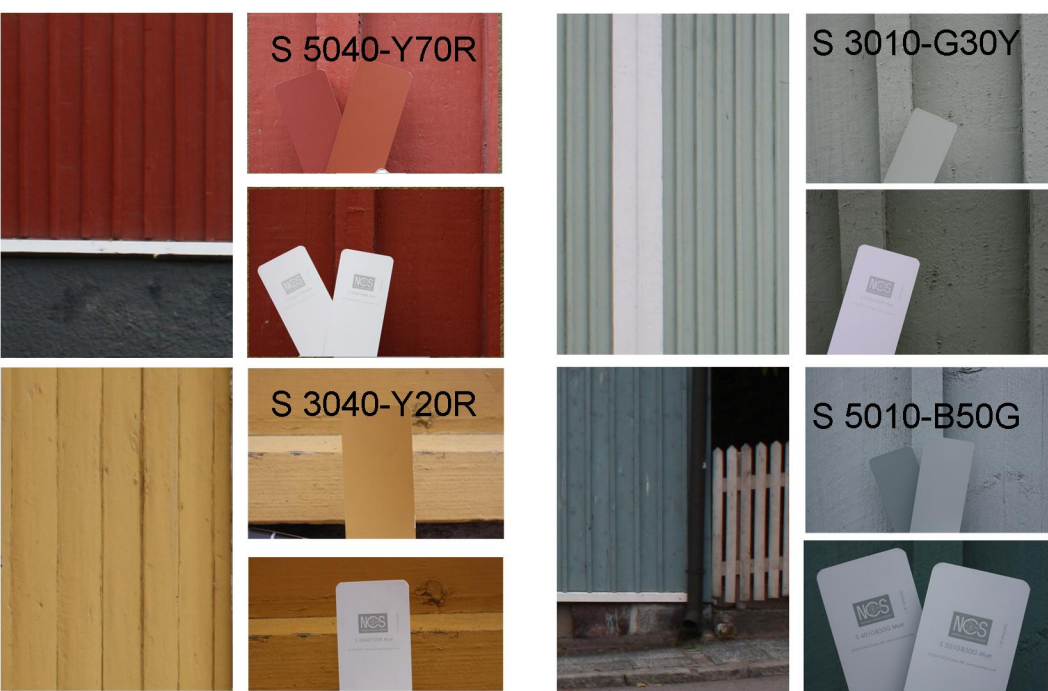
Kivistön visio tiivistyy kolmeen teemaan: toiminnallisuus, visuaalisuus ja kestävä ympäristö. Visiossa visuaalisuudelle on määritetty sanapari taidekaupunki. Taidekaupungissa taide on läsnä arjessa. Kulttuuri puhalttaa kaupungin elämään. Arjen hyvinvoinnin edistäminen taiteen avulla on keskeinen pyrkimys aluetta suunniteltaessa. Kivistön keskusta-asumisen tavoitteena on synnyttää kotikaupunkikulttuuria aidoimmillaan; jokapäiväiseen elämään luontevasti nivoutuva taidemaailma tukee kaupungin ja kaupunkilaisten kulttuurista kasvua ja henkistä hyvinvointia kokonaisuudessaan.

Kivistön keskusta-asuminen 1 ja 2 asemakaavamääräysten laatupykäliin on kirjattu: *Taide tulee liittää jo alkuvaiheessa kaikkien arkkitehtuuri- ja ympäristösuunnitteluun.* Näin määräyksien kautta taide nostetaan alueen laadun takaajaksi. Punaiset kursivoidut tekstit ovat *asemakaavamääräyksiä* ja niitä tulee noudattaa.

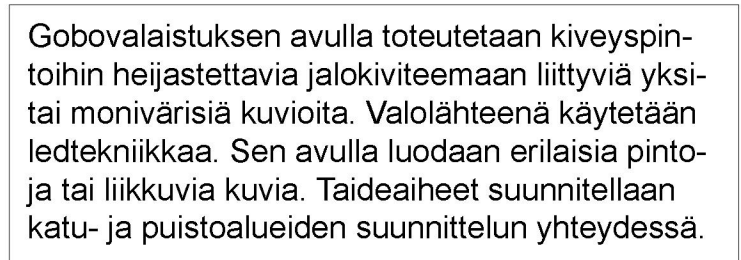
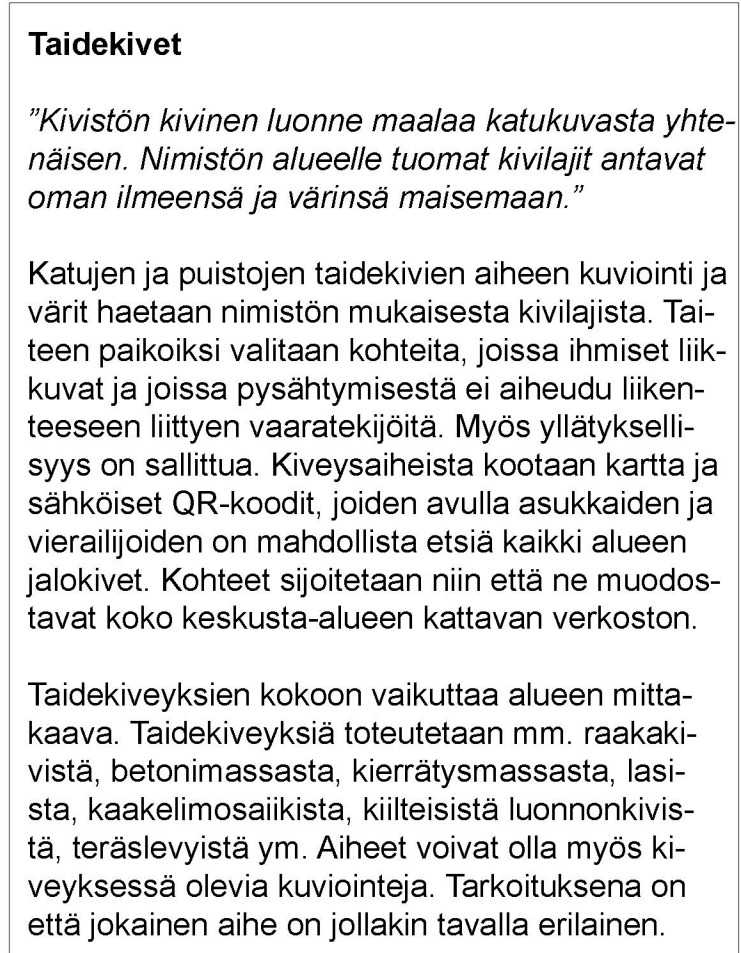
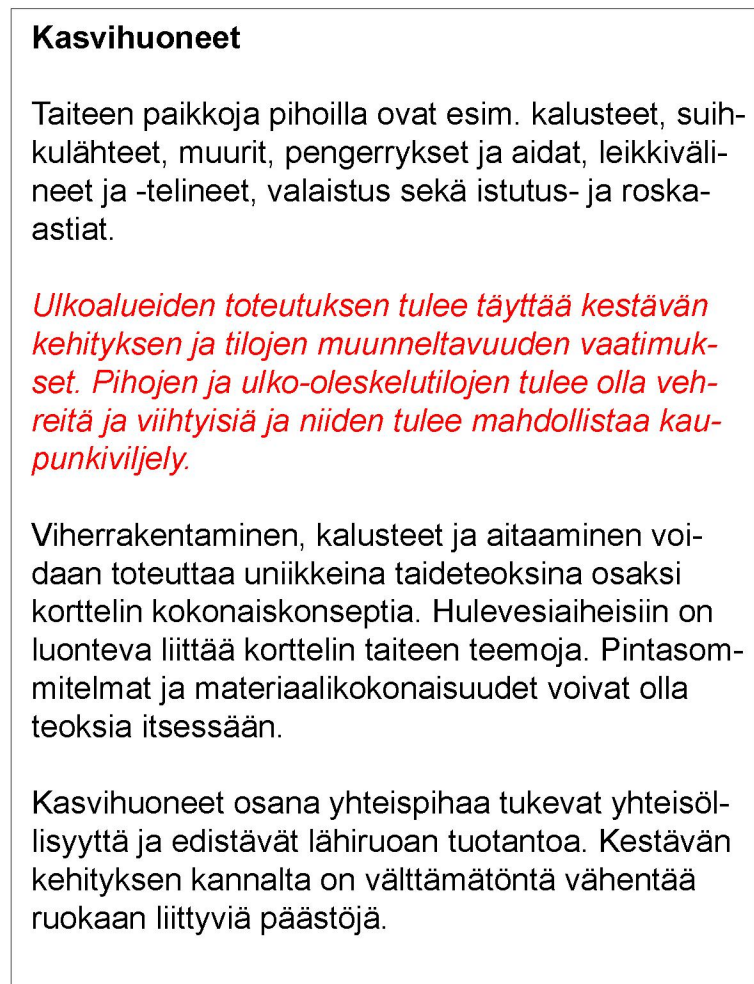
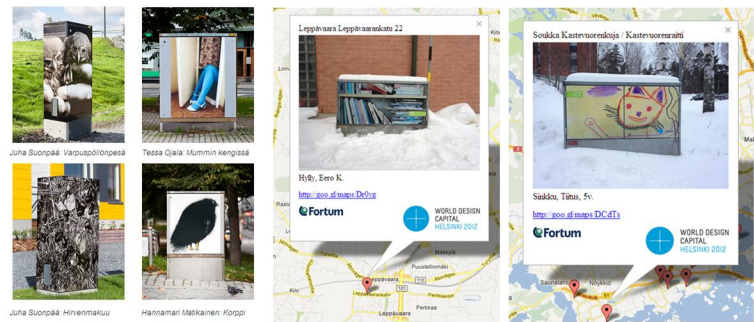
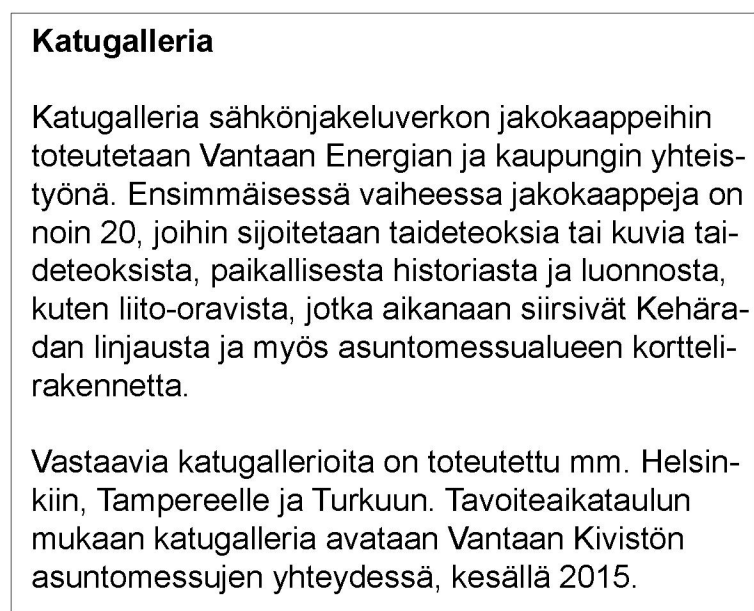

MAIJA
LUUTONEN

Alueen värisuunnittelun pohjaksi on laadittu värikartta, johon on koottu klassisia värihelmiä. Kootuille esimerkeille on haettu NCS-koodit oikean sävyn tavoittamiseksi. Värien avulla jaetaan suuria korttelikokonaisuuksia kävelijän kannalta käsitettäväm-
pään mittakaavaan esim. rappu-
kohtaisesti.

Vantaan Kivistön (entisen Marja-Vantaan) keskustan, Kehäradan Kivistön aseman läheisyydessä ensimmäisten asuinkortteleiden toteuttajat valittiin ilmoittautumis- ja kilpailuttamismenettelyllä vuoden 2012 alussa. Vuoden 2011 syksyllä alkanut kilpailutus perustui saman vuoden huhtikuussa kaupunginhallituksessa hyväksytyn asemakaavaaluonnoksen aineistoon. Jokaisen tarjoajan tuli esittää jatkosuunnittelua varten mm. arkkitehti - taiteilija -työparit ja heidän laatimansa alustavat ideasuunnitelmat. Asemakaavaehdotukset (Kivistön keskusta-asuminen 1 ja 2) laadittiin valittujen rakentajien, näiden arkkitehtien ja taiteilijoiden sekä kaupungin kesken yhteistyössä.

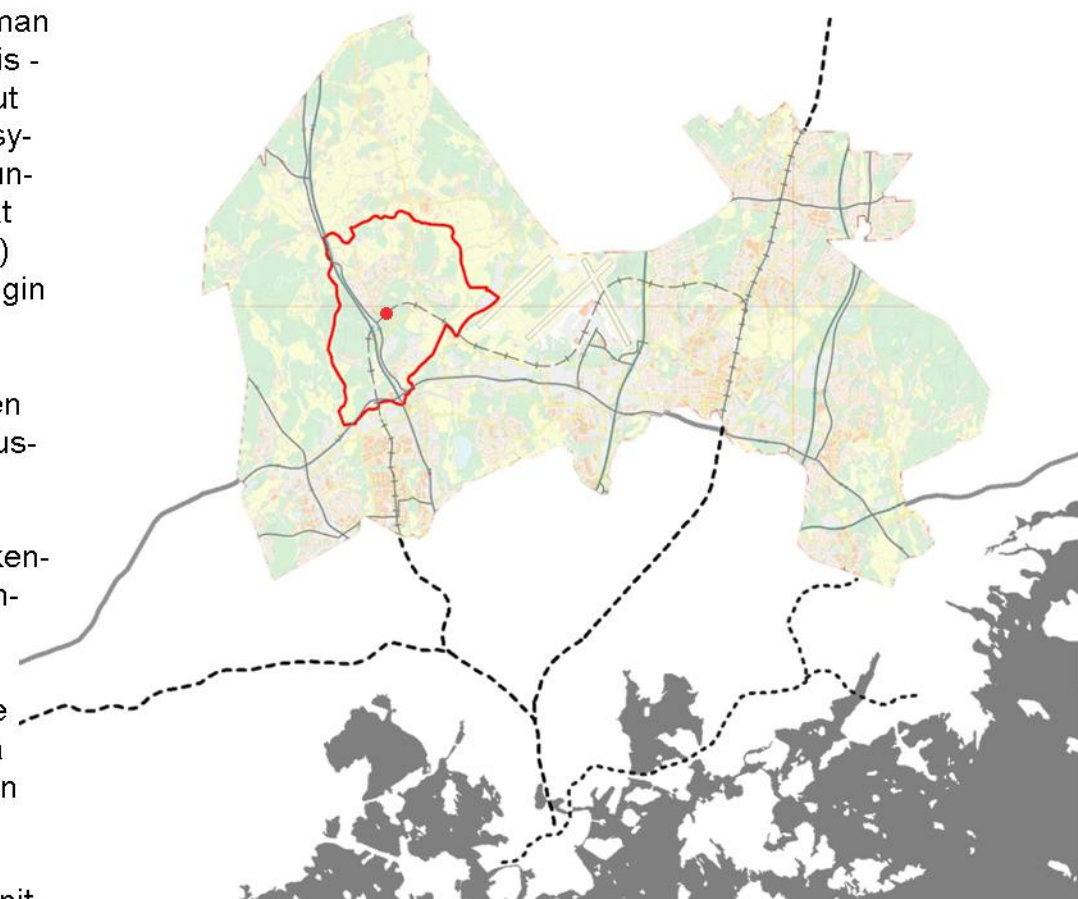
Asemakaavoista Kivistön keskusta-asuminen 1 on tullut lainvoimaiseksi vuoden 2013 alussa (kaavan toteuttaminen on alkanut keväällä 2014) ja Kivistön keskusta-asuminen 2 on tullut lainvoimaiseksi marraskuussa 2014.

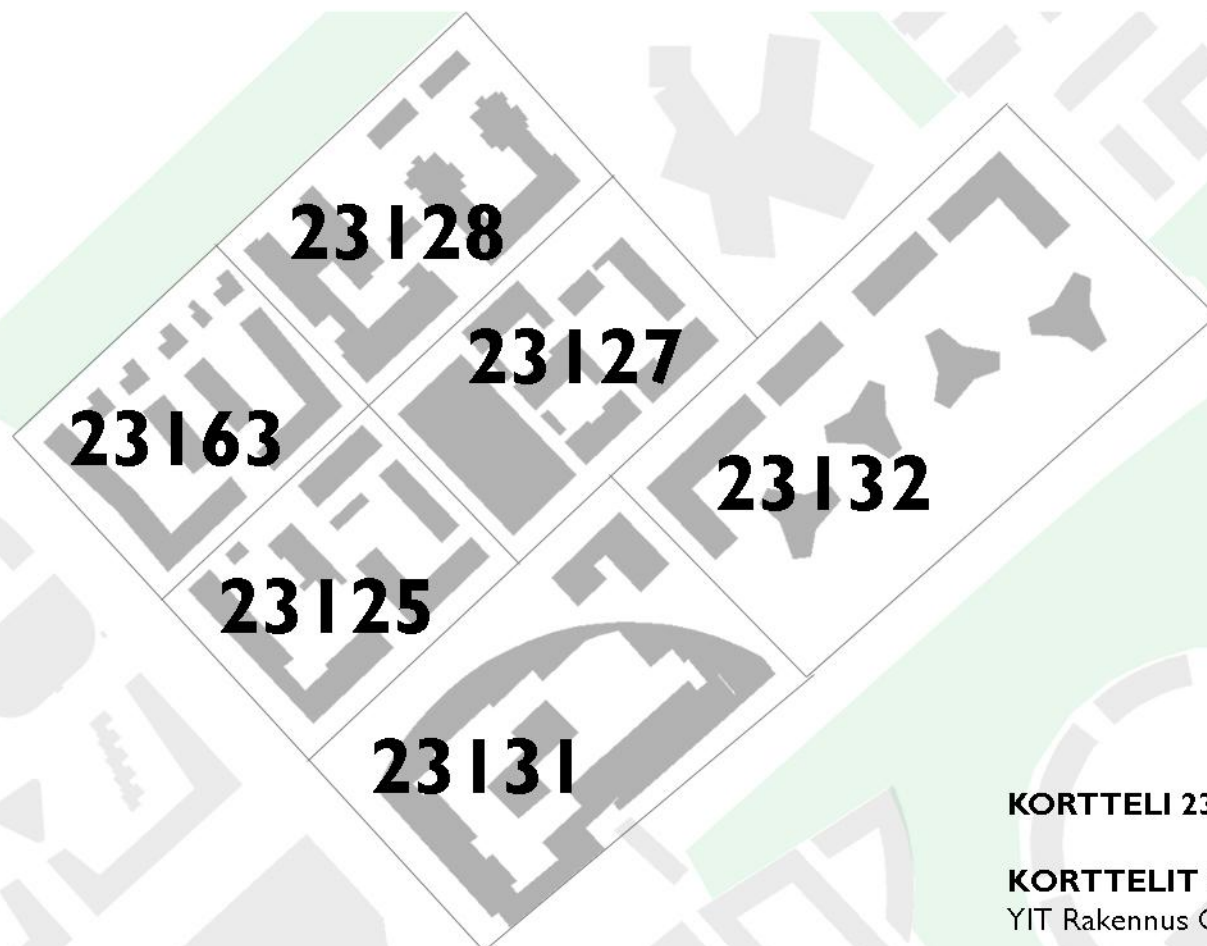
Taiteen konsepti on laadittu kehittäen kilpailutusvaiheen ideasuunnitelmia, tarkentuneiden rakennussuunnitelmien rinnalla. Rakentamisohjeet on laadittu molemmille kaava-alueille erillisinä, ja huomioiden Taiteen konseptin sisältö.

Yksityisten rakentajien taidehankkeiden lisäksi kaupunki on tuomassa julkisille ulkotiloille oman panoksensa Kivistön katugallerian ja taidekivien kautta. Muita ideoita on kirjattu konseptiin. Niiden osalta toteutuminen varmistuu suunnittelun edetessä.

Kehärata-projekti on toteuttanut valtion puolesta laajan WSP Group Oy:n suunnitteleman graafisen betonin taideteoksen (2) rautatiealueen betonikaukaloon, Kivistön ja Lapinkylän asemien väliselle osuudelle ja Kivistön asemalle, Kvartsiraitin tunneliosuudelle jo osin valmistuneen Leonhard Lapinin väriteoriateoksen (1). Valtatie 3:n alitukseen tutkitaan värien ja valaistuksen kaupunkitaideteosta (3).

Taiteen konseptin tavoite on ollut koota selkeään ja informatiiviseen muotoon suunnitteluprosessin aikana kypsyneet ajatukset, miten taide tulee osaksi Kivistön uuden keskustan asukkaiden arkea. Kaikki ajatukset eivät varmuudella ole johtamassa toteutukseen, mutta konsepti kertoo keskeisimmät taiteilijoiden ja kaavoituksen ehdotukset.

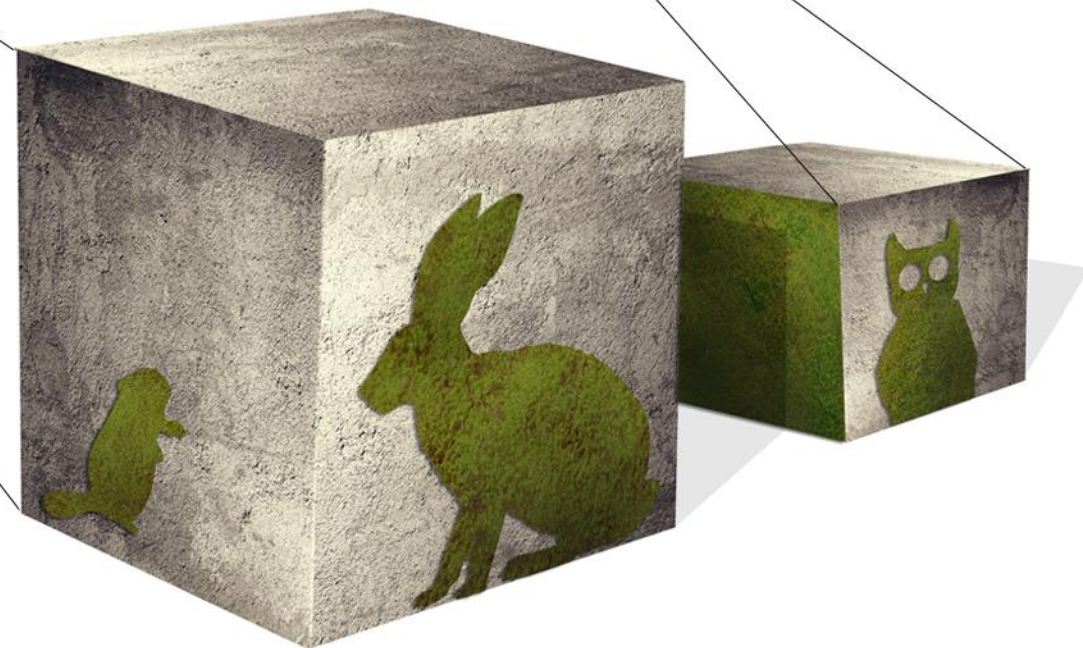
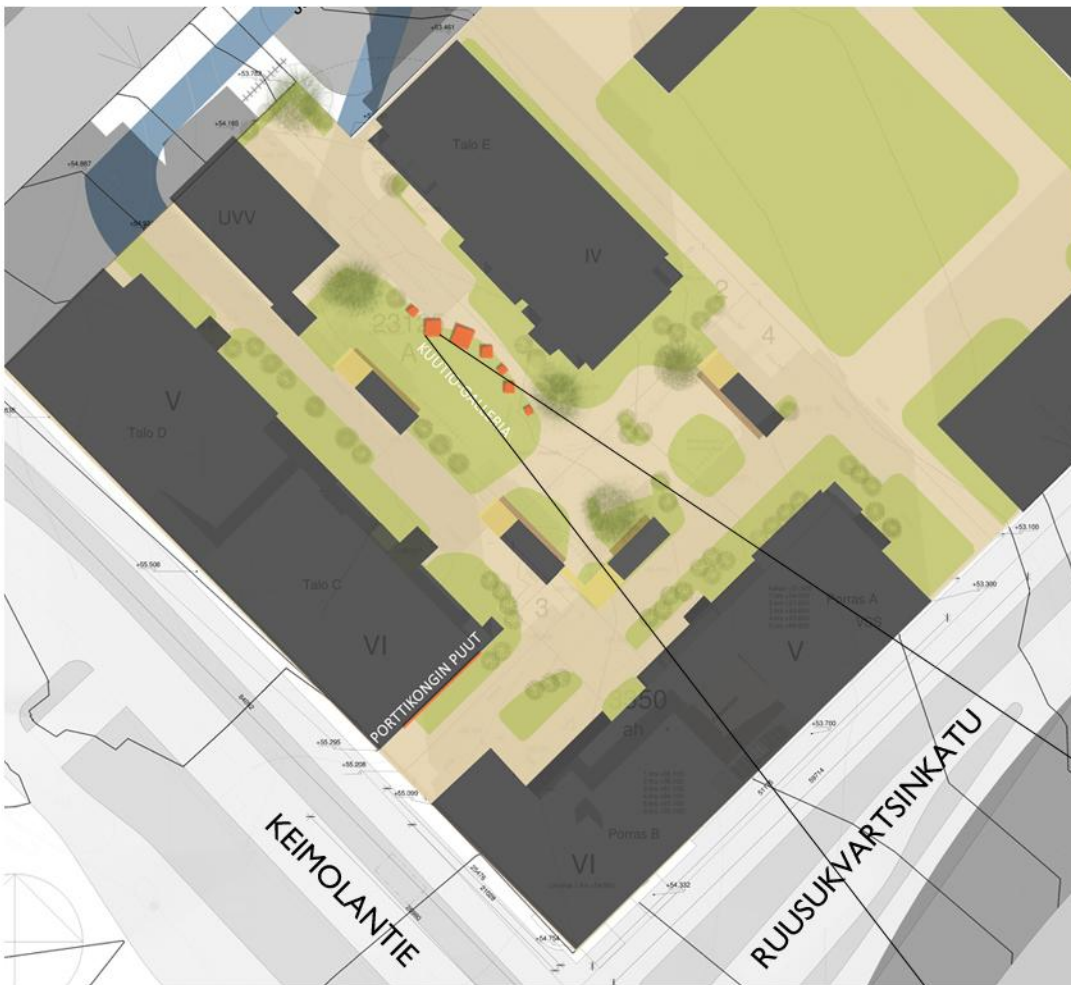
KORTTELI 23125 Eveliina Könttä / BST-Arkkihtedit Oy / Pohjola Rakennus Oy

KORTTELIT 23127 JA 23131 Pertti Metsälampi / Arkkihtedittoimisto HMY OY / YIT Rakennus Oy

KORTTELI 23128 Kaarina Kaikkonen / Arkkihtedittoimisto Helamaa & Heiskanen Oy / T2H Rakennus Oy ja Avainrakennuttaja Oy

KORTTELI 23132 Maija Luutonen / Anttinen Oiva arkkihtedit / Skanska Talonrakennus Oy

KORTTELI 23163 Eeva-Kaisa Berry / Lujatalo Oy / L Arkkihtedit Oy

Taiteen sijainti

Taidesuunnitelmassa kortteliin on sijoitettu kaksi teosta, toinen porttikongia reunustavalle kuusikerroksiselle seinälle ja toinen rakennusten rajaamalle korttelipihalle. Taideteokset on sijoitettu vahvistamaan paikan tuntua kaupunkirakenteessa sekä korttelin sisällä: porttikongin puut merkitsevät siirtymisen julkisesta tilasta yksityiseen ja sisäpihan kuutiot kannustavat asukkaita käyttämään korttelin yhteistä puolijulkista piha-aluetta.

Taiteen paikat

Suunnittelun lähtökohtana on ollut luoda taidetta ihmisten arkiympäristöön. Tätä kautta taideteoksen merkitys paikan identiteetin luojana korostuu. Porttikongin seinälle sijoitettu metsämaisema kuljettaa ihmistä sekä merkitsee saapumisen ja lähtemisen paikan. Maisema toimii myös kaupunkiympäristössä ja vihjailee, kurkistaa ja viestii Vanhan Nurmijärventien suuntaan. Maisemateoksessa on yhdistetty toisaalta urbaanille ympäristölle ominainen kaupunkitaide sekä luontoteema. Edellä mainittujen yhdistäminen sekä teoksen mittakaava pyrkivät kiinnittämään huomiota kaupunkirakenteen kannalta tärkeään paikkaan, mutta tekemään sen siten, että tilan merkittävyys korostuu arkkitehtuurissa ja itse teos luo oman tarinansa tilan kokijalle. Teosten luontoteemat kertovat myös siitä, mitä paikalla on sijainnut aiemmin – taiteella on siis paikkansa myös ajassa, se merkitsee siirtymisen luonnonympäristöstä rakennettuun ympäristöön.

Taiteen teema

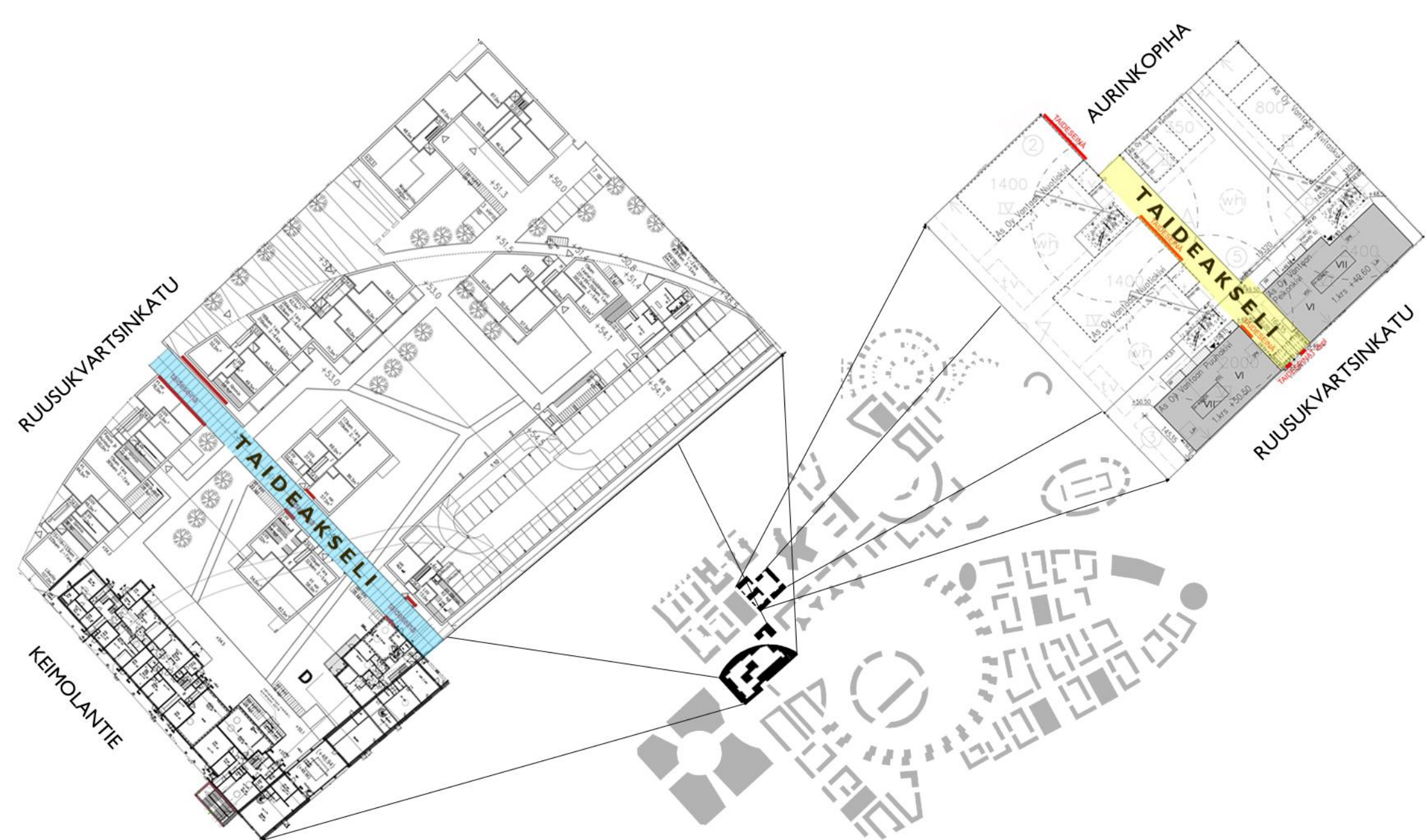
Taiteen teemat kumpuavat alueen luonnonympäristöstä, mutta myös taideteosten sijoittuminen sekä niiden käytettävyys ovat tärkeitä teemoja. Porttikongin maisema lisää korttelin tunnistettavuutta ja toimivat merkinä uusille asukkaille omasta asuinympäristöstä. Pihan kuutiot puolestaan houkuttelevat kohtaamaan naapureita ja tämän vuoksi kuutioita onkin mahdollista muokata, sen lisäksi ne toimivat myös pihan kalusteina.

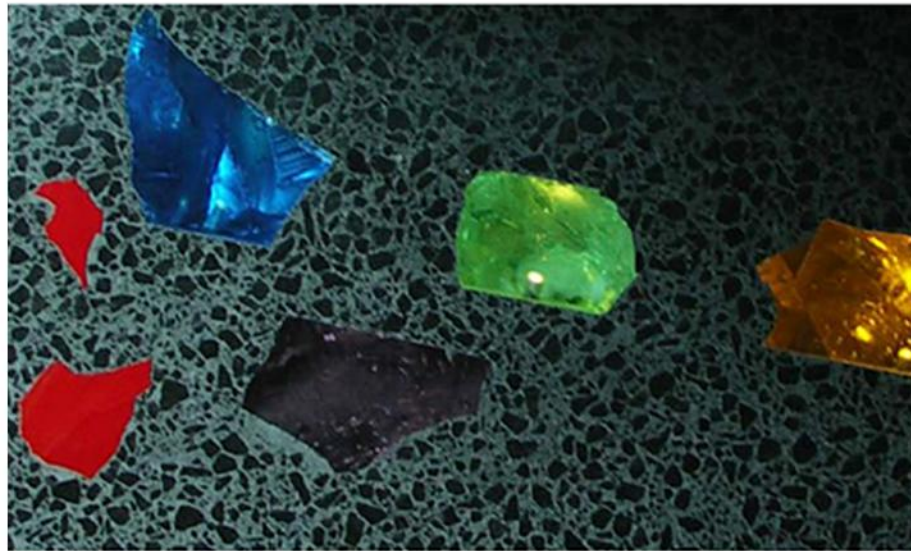
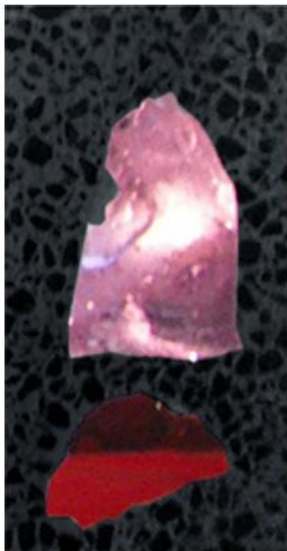
Valaistus

Porttikongin maisema valaistaan, huomioiden ettei asuintilojen ikkunoihin heijastu haittaavaa valoa. Korttelipihan kuutioita ei valaista erikseen vaan ne huomioidaan osana pihan valaistusta.

Toteutustekniikka

Porttikongiin sijoittuva maisema valmistetaan suoraan seinäelementtiin, lopullinen tekniikka varmentuu rakennussuunnittelun myötä. Korttelipihalle sijoitettavat kuutiot valmistetaan betonista ja niiden pinta kuviodaan sammalgraffiti-tekniikalla. Kuutioiden pinnan on tarkoitus olla myös asukkaiden muokattavissa, jolloin heillä on mahdollisuus jatkaa sammalgraffiteja tai kuvioda pintaa esimerkiksi katuliiduilla.

Teosten sijainti

Teokset sijoittuvat pääasiassa korttelia halkovien taideakselien varrelle. Korttelissa 23131 taideakseli kulkee erilaisten porttien kautta halki korttelin. Taiteen paikat ovat porttien kohdalla rakennusten päädyissä.

Taiteen teema

Korttelissa 23127 aihe muodostaa horisontaalisen "maiseman" ja korttelissa 23131 aihe liittyy matematiikkaan. Aihe ammentaa matemaattisista kuvioista: symboleista, yhtälöistä ja geometriasta.

Toteutustekniikka

Teokset toteutetaan elementteihin upotettuina valuin.

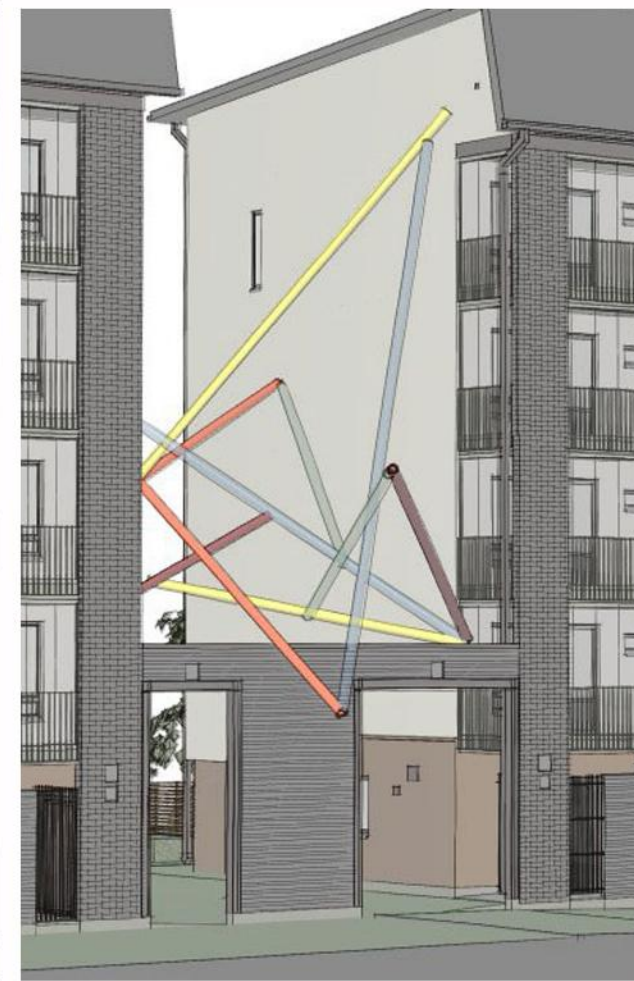
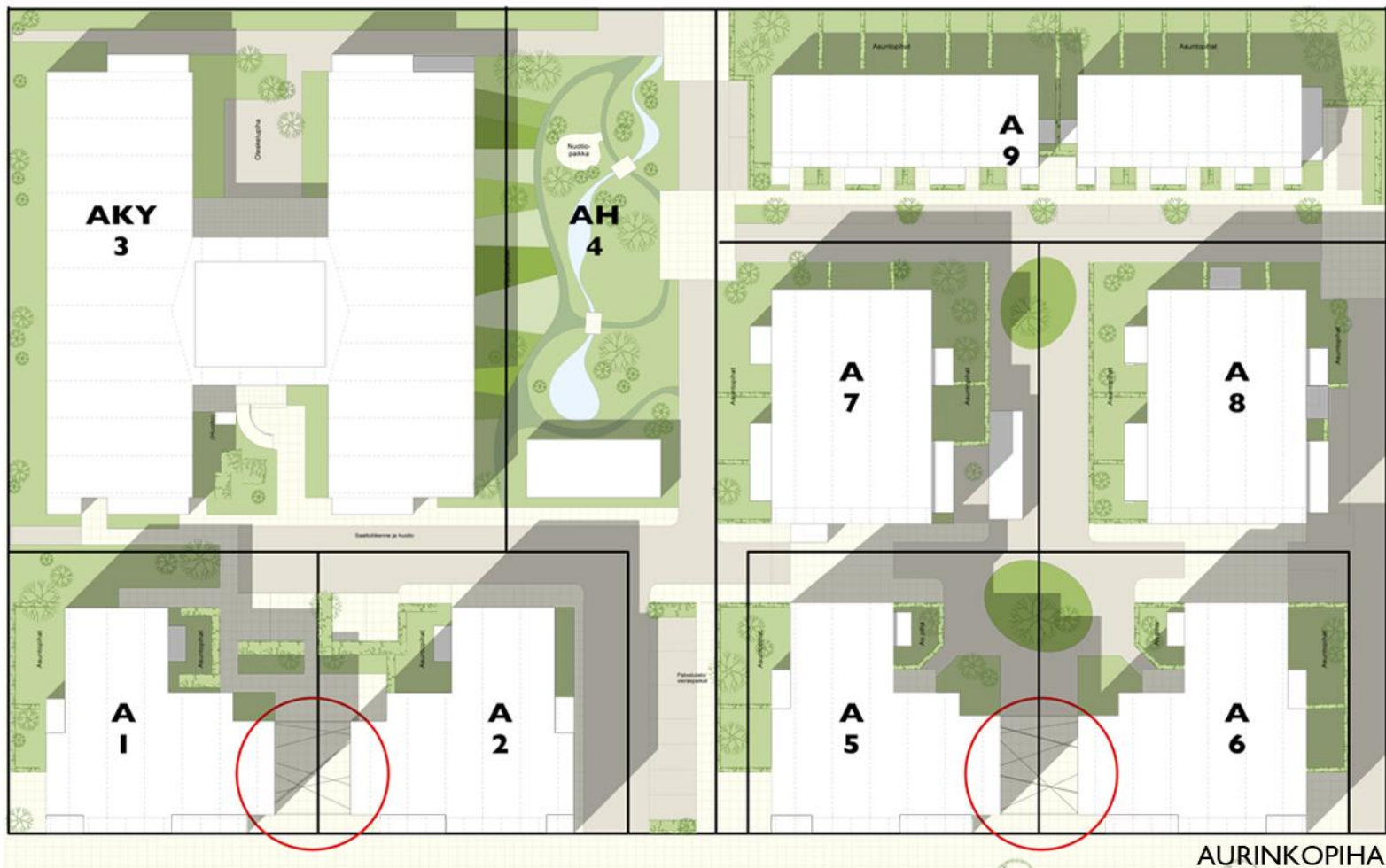
Teoksissa käytettävät materiaalit ovat pääasiassa kierrätyslasi (osittain opaali) ja RST tai messinki sekä vaalea betoni. Rajaus tehdään metallilistoilla. Käytettävän lasin väri määräytyy saatavuuden mukaan. Taustaseinän väri on sovitettava kuvion väriin. Lasi ja opaali rakeen käytettävä raekoko on ~5-10mm. RST-osat taivutetaan muotoon, jotka upotetaan valuun ja hiotaan esiin.

Teoksessa on siellä täällä tirkistysaukkoja, joista on löydettävissä pieniä yllätyksiä: kirkkaaseen lasiin valetaan kuvioita, hahmoja tai QR-koodeja.

Elementteihin valettavat lasipalat valaistaan kuituvalolla.

Kuvia koevedoksista elementtitehtaalta.

Taiteen paikka ja teema

Ilta-tähti-teoksen ajatuksen pohjana on ollut korttelin keskellä sijaitseva vanhusten palvelutalo. Teos on eräänlainen värikäs "ilta-tähti", joka on ikäänkuin pudonnut vanhustentaloon johtavan portin päälle. Tähtiteemaan vihjaava muotokieli jatkuu muualla korttelin julkisivussa värikkäänä viivarytminä. Teos näkyy hyvin kadulle, ja kurkistaa hiukan jalkakäytävän yläpuolelle.

Teoksen sijainti

Ilta-tähti-teos sijoittuu rakennusten väliin rakennettavien porttiaiheiden yläpuolelle. Teos sitoo osaltaan korttelikokonaisuutta yhteen ja luo vaikutelmaa umpikorttelihengestä.

Taiteen sijainti tontilla

Teos sijoittuu rakennusten julkisivuihin. Teos vastaa osaltaan keskustan väriteemaan. Teos on läsnä kadulla ja aistittavissa rakennuksen sisältä.

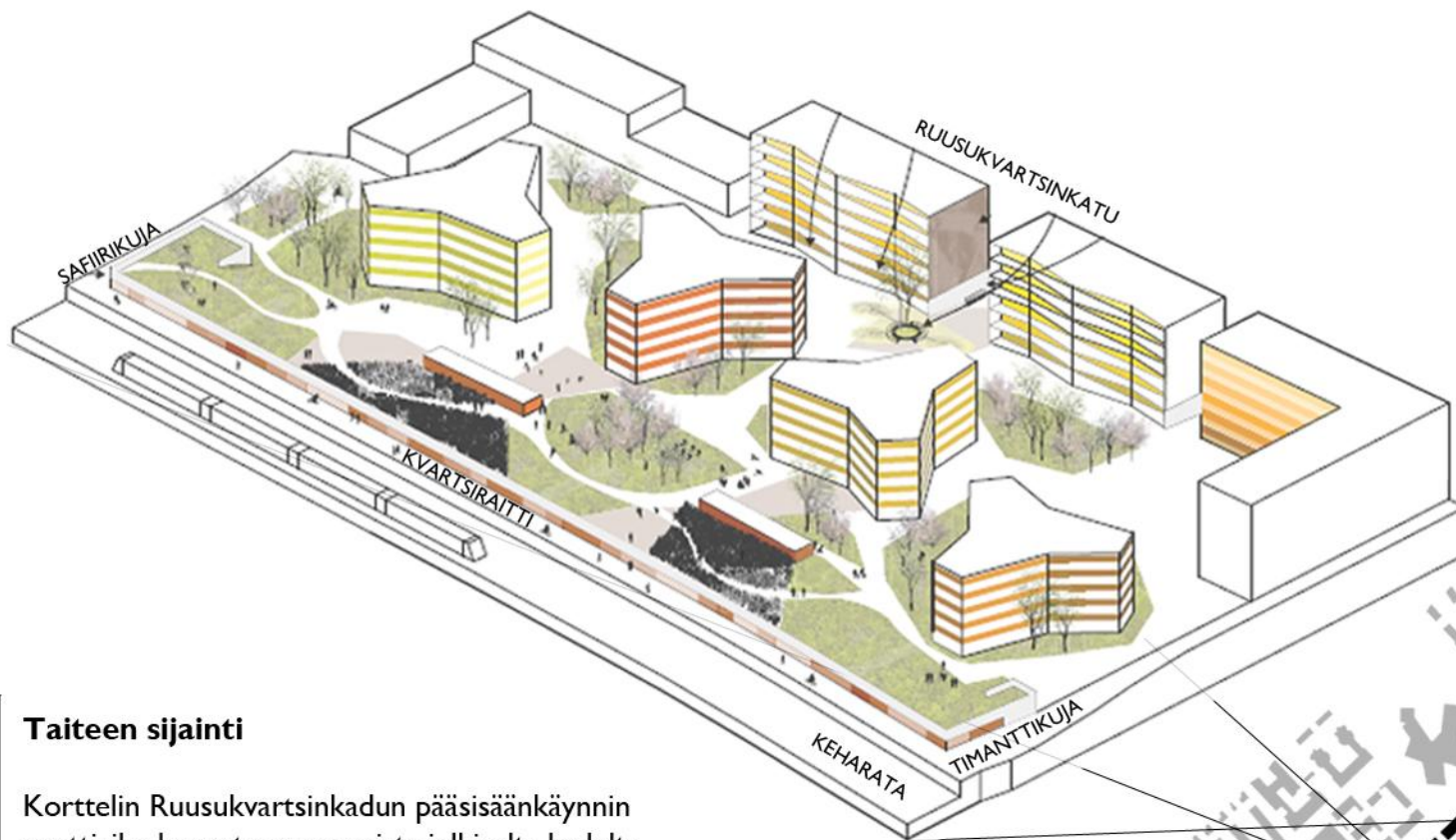
Taiteen paikka ja teema

Sateenkaari-teos näkyy julkisivussa viivarytmienä. Teemaan vihjaava muotokieli jatkuu muualla korttelissa rakennusten välissä värikkäänä tähtiteemana.

Toteutustekniikka

Teos toteutetaan värillisillä pilastereilla parvekeaukkojen pieliin, jotka valaistetaan yksittäin. Pilasterin poikkileikkausta, mitoitus ja kiinnitystapaa tutkitaan, sekä miten teoksen valaistus toteutetaan.

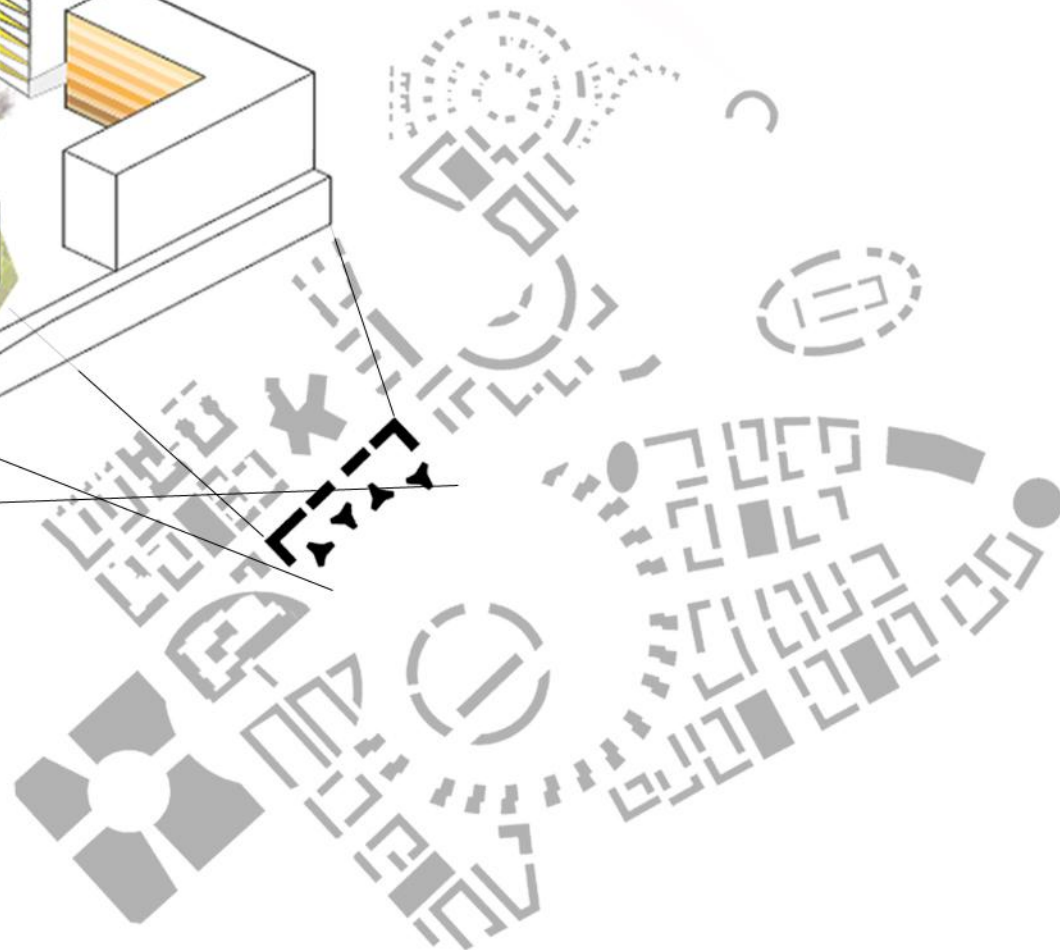

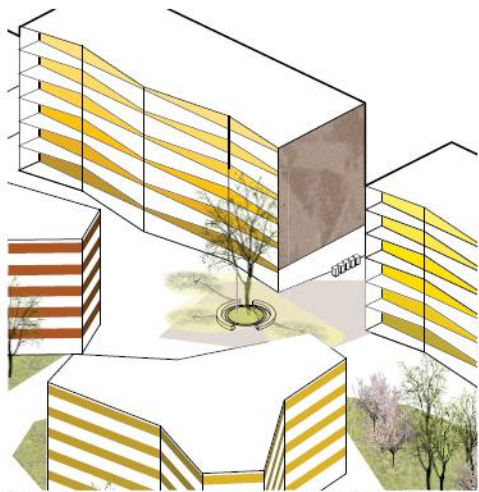

Taiteen sijainti

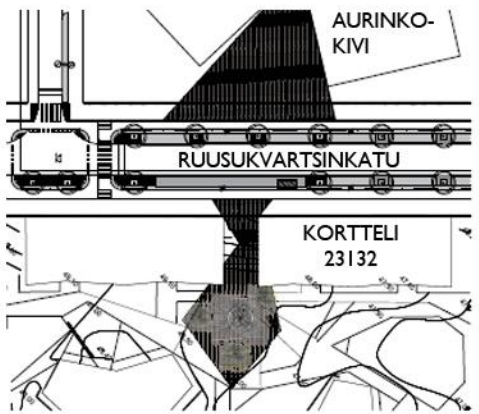
Korttelin Ruusukvartsinkadun pääsisäänkäynnin porttiaihe korostaa saapumista julkiselta kadulta yksityiselle pihalle. Kadulta korttelin sisään johtavasta aukiomaisesta katutilasta siirrytään puolijulkiseen tilaan ja siitä yksityiselle pihalle.

Kvartsiraitin kevyen liikenteen väylään rajautuvan pysäköintilaitoksen seinän mittakaava on iso. Kohdetta tarkastellaan läheltä kevyen liikenteen raitilta käsin sekä etäämpää junasta lähestyttäessä Kivistön asemaa lentoaseman suunnasta ja lähdettyäessä Kivistön asemalta lentoaseman suuntaan.

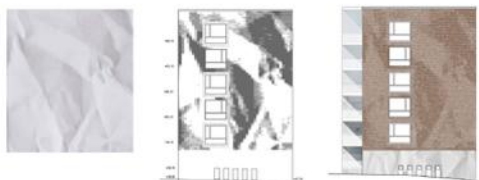

Korttelin pääsisäänkäynti pihan puolelta katsottuna. Puu ja penkit muodostavat oivan kohtaamispaikan.

Ruusukvartsinkadun "katkaisee" Aurinkokiven sisäänuloaukio ja korttelin sisäänkäynti joka muodostuu tilasarjasta.

Ruusukvartsinkadun sisäänkäynti rajautuu kahdella rakennuksella. Eteläisempi saa kokonaisen kattavan teoksen "rypistynyt paperi".

Taiteen paikat ja teemat

Ruusukvartsinkadun varrelle sijoittuva korttelin pääsisäänkäynti muodostaa aukioparin Ruusukvartsinkadun pohjoispuolella avautuvan Aurinkokiven sisäänuloaukion kanssa. Korttelin sisään kutsuva puolijulkainen tila rajautuu rakennuksin, joista eteläisemmän päätyseinä toteutetaan tiilireliefinä, joka jatkuu kuviona kivijalkakerroksen graafisessa betonissa. Pihan puolelle istutettava yksittäinen varjostava puu ja sen juurelle sijoitettavat penkit toimivat kohtaamispaikkana ja tukevat saapumisen asteittaisuutta julkisesta puolijulkisen kautta yksityiseen.

Taiteen avulla Kvartsiraittiin rajautuvan pysäköintilaitoksen seinä jaetaan osa-alueisiin, jotka poikkeavat toisistaan kaukaa ja läheltä koettavin keinoin. Vaikutelma junasta on tärkeä - pysäköintilaitoksen seinä ja pihat antavat pikavaikutelman korttelista junalla ohikuljettaessa. Taideaiheena pysäköintilaitoksen seinissä on koko korttelissa toistuva "rypistetty paperi". Aukotusten (mahdollisten ritilöiden) värit ja rytmi otetaan mukaan suunnitelmaan, jotta pitkä yhtenäinen seinäpinta saadaan jaettua lyhyempiin, inhimillisen mittaisiin jaksoihin.

Taide ilmenee suuren mittakaavan ideoina mutta tarjoaa myös materiaalin tuntua ja siten pienten yksityiskohtien sävyjä. Taideteokset ovat pääsääntöisesti integroitu rakenteisiin kuten rakennusten seinäpintoihin ja sisäänkäynteihin.

Ruusukvartsinkadun varren rakennusten kivijalkakerros poikkeaa rakennuksen muista kerroksista. Kukin rakennus saa oman graafisen ilmeensä. Kivijalkakerroksissa korostetaan myös sisäänkäyntejä värien avulla. Kukin sisäänkäynti saa oman värinsä.

Referenssikuvaa Kampista osoittaa modernia tiilireliefitekniikkaa. Graafinen betoni mahdollistaa kuvioinnin tuomisen julkisivuun.

Toteutustekniikka

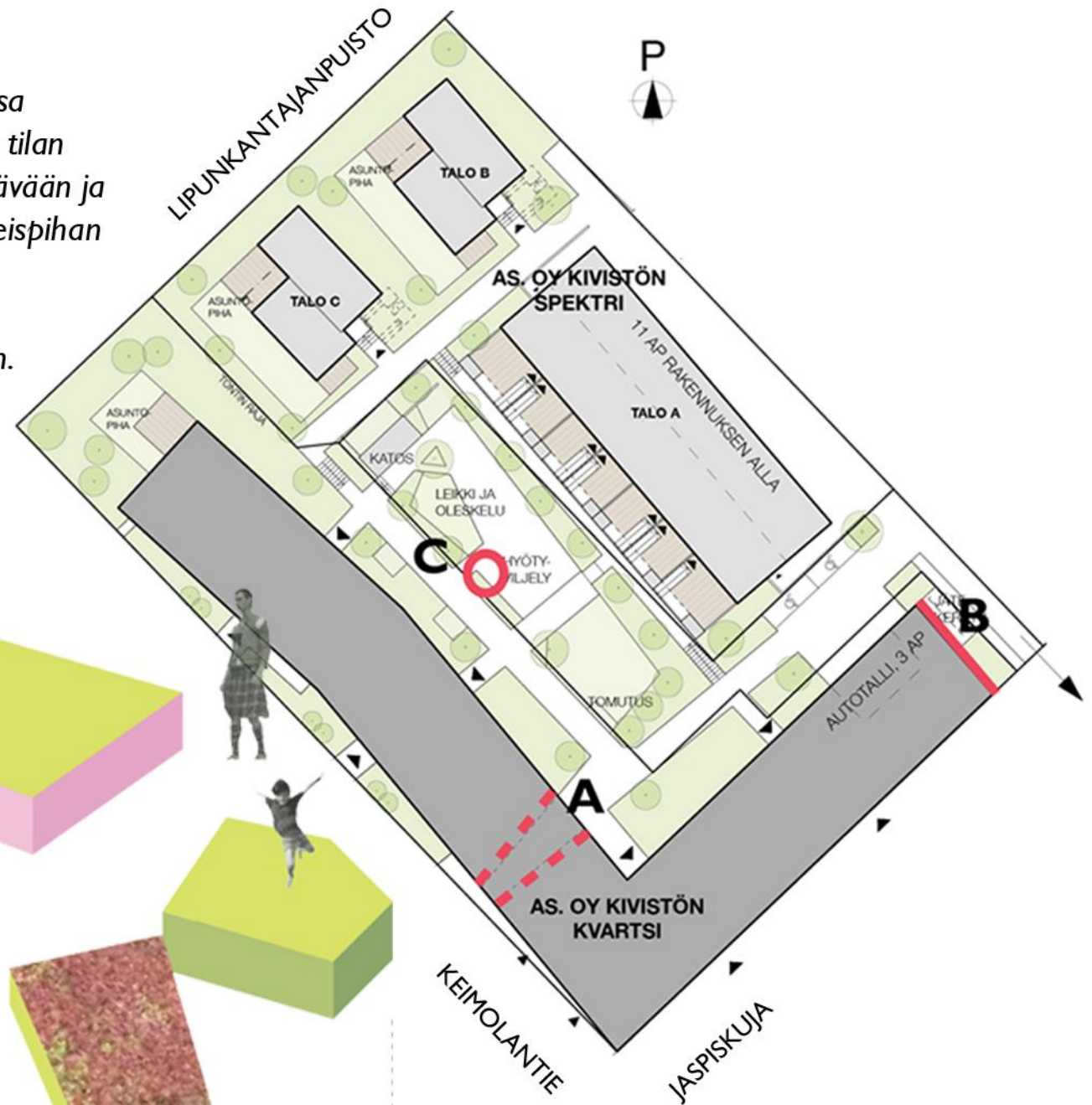
Koko korttelin taide toteutetaan graafisen betonin keinoin ja tiilireliefinä paikalla muuraten. Muodot voivat olla reliefimäisiä peruspinnasta joko ulos- tai sisäänpäin tai mieluiten kumpiakin. Värityssuunnitelma toteutetaan materiaaleille sopivin pigmentein ja se tarkennetaan noudattamaan Kivistön värikarttaa.

Kvartsiraittiin rajautuvan pysäköintilaitoksen pitkä ja yhtenäinen seinä jaotellaan lyhyempiin, käsitettävämpiin pätkiin materiaalin ja värin avulla. Seinän yläosan graafinen betoni antaa junalla ohi kiitävälle lupauksen korttelin taiteesta.

Taiteen sijainti

Taide sijoittuu korttelissa julkisen ja puolijulkisen tilan rajapintaan; porttikäytävään ja päätyseinään sekä yhteispihan puolijulkiselle oleskeluvyöhykkeelle hyötypuutarhan viereen.

TAITEEN KONSEPTI

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.12.2014
Eeva-Kaisa Berry / L Arkkitehdit Oy / Lujatalo Oy

Kivistön (ent. Marja-Vantaa) keskusta-asuminen | ja 2
kortteli 23163

*Pihan sadevesikaivon kansi
toteutetaan betonista ja mosaiikista.*

Taiteen teema

Taide ammentaa aiheensa Kivistön alueen kiviteemasta. Taideaiheet ovat abstrakteja kiven kiteisestä rakenteesta.

Taide on hyvin voimakkaasti läsnä koko talossa ja se toimii piristävänä, onnellisuutta lisäävänä elementtinä arjessa.

Taiteen teema näkyy selkeimmin julkisivuissa ja käytävissä faasattuina, maksaruohojen värimaailmasta ottavina pastellinsävyisinä pintoina, joiden sävyjä lainataan julkisivujen sisäänkäynteihin, parvekkeisiin ja istutuslaatikkoihin asti.

Detaljiikka on hyväntuulista ja positiivista.